

שפת אמת למועדים

חיבור, אחדות ועבודת יום הכיפורים

הרב אפרים ולץ

שפת אמת ליום כיפור תר"מ-תרמ"א

איתא וכי בתשעה מתענין כו' אלא האוכל ושותה בתשיעי מעלה עליו הכתוב כו'. והענין הוא כי יוה"כ הוא מעין עוה"ב שאין בו אכילה ושת'י. והוא באמת יום שמחה מאוד לבנ"י. אך שאין יכולין להתדבק בשמחה זאת כראוי בעודנו בעוה"ז. ובשמחת התשיעי יכולין להתדבק בהארת יו"כ אח"כ. כי יוה"כ"פ הוא הביטול אליו ית' לגמרי. כמ"ש חז"ל מקוה ישראל ה' מה מקוה מטהר כך הקב"ה מטהר את ישראל. ומינה מה טהרת המקוה כשנכנס כל קומה של האדם במים. כן צריך כל האדם להתבטל אליו ית'.

וצריכין להראות כי כוונת כל אכילה ושת'י רק להיות הכנה ופרוזדור לעוה"ב שאין בו אכילה כו'. וזה כוונת אכילת עיו"כ כנ"ל. ובאמת זו מדריגת יתרון בעל תשובה לצדיק גמור. כענין הפרש בני אדם למלאכי עליון כי המלאכים הם בעולם העליון. ובנ"י זוכין לשוב לעוה"ב מן העוה"ז. וזה היתרון שלהם.

שפת אמת ליום כיפור תרמ"ד

בגמ' קודם יו"כ מפרישין כ"ג כו' פרישת ז' ליום אחד ע"ש. הענין כי יוה"כ"פ הוא יום אחד מיוחד בשנה שהוא מעין עוה"ב כמ"ש במדרשים שדומין למלאכים ומתגלה בו הנהגה שלמעלה מהטבע. והכה"ג ה' מתהפך ממש כמלאך כמ"ש [במד'] על וכל אדם לא יהי' כו' ע"ש. כי היא בחי' שלמעלה מהטבע בכח התשובה שהתעוררו בני"י שירד אש מהשמים.

שפת אמת ליום כיפור תרמ"ז-תרמ"ח

במשנה אשריכם ישראל מי מטהר אתכם אביכם שבשמים שנאמר וזרקתי עליכם מים טהורים כו'. דכ' וזרקתי א"כ הם מים עליונים דיש מים עליונים ותחתונים, היינו שלמטה לא כל המקומות ולא כל העתים שוים. אך בני"י שהם בחי' האחדות זוכין לתורה שנק' מים. אבל מים העליונים הם טהורים ושם בשורש לא שייך חטא וחסרון. ולכן בעלי תשובות הקדוש ברוך הוא זרק עליהם ממים עליונים והיא הארת עוה"ב שמתגלה ביו"כ.

שפת אמת ליום כיפור תרנ"ו

בנוסח התפלה הן יעביר זדון למשוגה שמתפללין שיחשב מזיד כשוגג. ואין מובן הסיום כי לכל העם בשגגה שהרי מבקשין מחילה גם על הזדונות. אך הענין היא כי בבנ"י כתיב ועמך כולם צדיקים כי החטא בישראל במקרה לא בעצם. שראה כי בבנ"י הם בעצם צדיקים והחטא הוא במקרה. ולכן אין מחשבה רעה מצטרף למעשה בישראל הואיל והחטא במקרה.

שפת אמת ליום כיפור תרנ"א

איתא במשנה עבירות שבין אדם לחבירו אין יוהכ"פ מכפר עד שירצה את חבירו כו'. דהנה ביוכ"פ נעשין בנ"י אחדות אחד כדאיתא ולו אחד בהם זה יוהכ"פ. וכמו שיום זה מאחד כל הימים כן מתאחדין בו כל הנפשות. כי באמת הנפשות קרובין. רק ע"י החטאים בא הריחוק ופירוד. כמ"ש עונותיכם היו מבדילין ביניכם לבין אלקיכם. ויש עבירות שגורמין פירוד בין אדם למקום ויש שגורמין פירוד בין אדם לחבירו.

ויתכן לפרש מבדילין ביניכם ממש. וגם בין אלקיכם כנ"ל. וצריכין לתקן ב' מיני פירוד אלו. ז"ש עבירות שבין אדם לחבירו אינו דוקא גזילה וכדומה. רק עבירות שגרמו פירוד בין אדם לחבירו כמו לא תשנא כו' אחיך כו' וכדומה. ועד שירצה את חבירו פי' שיחזור להיות רוצה ואוהב את חבירו כמ"ש חז"ל ואהבת לרעך כמוך זהו כלל גדול בתורה. וביוהכ"פ שמתכפרין העבירות נעשין בנ"י אחד.

שפת אמת ליום כיפור תרס"ד

ואיתא לא היו ימים טובים לישראל כיוהכ"פ שבנות ישראל יצאו בכלים שאולין ובאמת לא נגמר התיקון רק ע"י כלל ישראל הצדיקים והבינונים כדאיתא שם יפיפיות שבהן אומרות תן עיניך ביופי. מיוחסות אומרות תן עיניך במשפחה מכוערות אומרות קחו מקחכם לשם שמים. והרמז שיש צדיקים שמעשיהם רצוין לפני הקדוש ברוך הוא. והם היפיפיות. ויש פשוטים שחל עליהם כח השורש מאבותינו כמ"ש שחורה אני במעשי ונאוה אני במעשה אבותי. ויש עוד בחי' מה שעושין לשם שמים ומשתוקקין לעשות רצון אביהם שבשמים. אעפ"י שלא עלתה בידן. מ"מ נעשים כל ישראל אגודה אחת להתקרב לאביהם שבשמים.